

EUROOPA LIIT

EUROOPA PARLAMENT

NÕUKOGU

**Brüssel, 19. märts 2019
(OR. en)**

**2017/0354 (COD)
LEX 1882**

**PE-CONS 70/1/18
REV 1**

**COMPET 843
ECO 112
MI 930
ENT 232
CONSOM 347
GAF 60
AGRI 610
CODEC 2205**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS
TEISES LIIKMESRIIGIS SEADUSLIKULT TURUSTATAVATE KAUPADE
VASTASTIKUSE TUNNUSTAMISE
JA MÄÄRUSE (EÜ) nr 764/2008 KEHTETUKS TUNNUSTAMISE KOHTA**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU
MÄÄRUS (EL) 2019/...,**

19. märts 2019,

**mis käsitleb teises liikmesriigis seaduslikult turustatavate kaupade vastastikust tunnustamist
ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 764/2008**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,¹

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

¹ ELT C 283, 10.8.2018, lk 19.

² Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ning nõukogu 5. märtsi 2019. aasta otsus.

ning arvestades järgmist:

- (1) Siseturg hõlmab sisepiirideta ala, mille ulatuses tagatakse kaupade vaba liikumine kooskõlas aluslepingutega. Liikmesriikidevahelised koguselised impordipiirangud ja kõik samaväärse toimega meetmed on keelatud. See keeld hõlmab kõiki riigisiseseid meetmeid, mis võivad otseselt või kaudselt, tegelikult või potentsiaalselt liidusisest kaubavahetust takistada. Kaupade vaba liikumine siseturul on tagatud selliste normide liidu tasandil ühtlustamisega, millega kehtestatakse ühtsed nõuded teatavate kaupade turustamisele, või liidu ühtlustamisõigusaktidega ammendavalt hõlmamata kaupade või kaubaaspektide puhul vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamisega, nagu seda on määratlenud Euroopa Liidu Kohus.
- (2) Hästi toimiv vastastikuse tunnustamise põhimõte on väga oluline täiendus normide liidu tasandil ühtlustamisele, eriti võttes arvesse, et paljudel kaupadel on nii ühtlustatud kui ka ühtlustamata aspekte.

- (3) Takistusi kaupade vabale liikumisele liikmesriikide vahel võidakse ebaseaduslikult luua, kui kaupade või teatavate kaubaaspektide puhul puuduvad liidu ühtlustamisnormid ning liikmesriigi pädev asutus kohaldab selliste kaupade suhtes, mida teises liikmesriigis turustatakse seaduslikult, riigisiseseid norme, millega nõutakse, et kaubad vastaksid teatavatele tehnilistele nõuetele, näiteks tähistamise, kuju, suuruse, kaalu, koostise, esitlemise, märgistamise või pakendamise osas. Selliste normide kohaldamine teises liikmesriigis seaduslikult turustatavate kaupade suhtes võib olla vastuolus Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklitega 34 ja 36, isegi juhul, kui neid kohaldatakse kõikide kaupade suhtes ilma erisusteta.
- (4) Vastastikuse tunnustamise põhimõte tuleneb Euroopa Liidu Kohtu praktikast. Kõnealuse põhimõtte kohaselt ei või liikmesriik keelata oma territooriumil selliste kaupade müüki, mida teises liikmesriigis turustatakse seaduslikult, isegi juhul, kui need kaubad on toodetud vastavalt teistsugustele tehnilistele normidele ning kui kaubad ei ole saanud tootmisprotsessi tulemusel. Vastastikuse tunnustamise põhimõte ei ole absoluutne. Liikmesriigid võivad keelduda teises liikmesriigis seaduslikult turustatavate kaupade turustamisest, kui sellised piirangud on põhjendatud ELi toimimise lepingu artiklis 36 sätestatud alustel või põhinevad kaupade vaba liikumist käsitlevas Euroopa Liidu Kohtu praktikas tunnustatud muudel ülekaaluka avaliku huviga seotud põhjustel, ning kui need piirangud on taotletava eesmärgiga proportsionaalsed. Käesolevas määruses kehtestatakse kohustus selgelt põhjendada, miks turulepääsu piiratakse või see keelatakse.

- (5) Ülekaalukad avaliku huviga seotud põhjused on arenev mõiste, mille Euroopa Liidu Kohus on kujundanud ELi toimimise lepingu artikleid 34 ja 36 käsitlevas kohtupraktikas. Kui liikmesriikide vahel on põhjendatud erinevusi, võivad sellised ülekaalukad põhjused õigustada riigisiseste tehniliste normide kohaldamist pädevate asutuste poolt. Haldusotsused peavad aga olema alati nõuetekohaselt põhjendatud, õiguspärased, asjakohased ja kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, ning pädevad asutused peavad tegema võimalikult vähe piirava otsuse. Selleks et parandada kaupade siseturu toimimist, peaksid riigisisest tehnilist normid olema selleks sobivad ning ei tohiks tekitada ebaproportsionaalseid mittetariifseid tõkkeid. Lisaks sellele ei tohiks haldusotsuseid, millega piiratakse või keelatakse teises liikmesriigis seaduslikult turustatavate kaupade turulepääsu, teha pelgalt lähtudes asjaolust, et kõnealused kaubad täidavad liikmesriigi järgitavat õigustatud avaliku huviga seotud eesmärki teistmoodi, kui selle liikmesriigi kaubad. Liikmesriikide abistamiseks peaks komisjon esitama mittesiduvad suunised ülekaaluka avaliku huviga seotud põhjuste mõiste ja vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta Euroopa Liidu Kohtu praktikas. Pädevatel asutustel peaks olema võimalus aidata suuniseid koostada ning anda nende kohta tagasisidet.

- (6) Oma 2013. aasta detsembri järel dustes märkis konkurentsivõime nõukogu ühtse turu poliitika kohta, et ühtsel turul ettevõtjate ja tarbijate jaoks raamtingimuste parandamiseks tuleks kõiki asjakohaseid vahendeid, sealhulgas vastastikust tunnustamist, nõuetekohaselt rakendada. Nõukogu palus komisjonil teatada juhtumitest, kus vastastikuse tunnustamise põhimõtte rakendamine on endiselt ebapiisav või problemaatiline. 2015. aasta veebruari järel dustes ühtse turu poliitika kohta kutsus konkurentsivõime nõukogu komisjoni üles võtma meetmeid selleks, et tagada vastastikuse tunnustamise põhimõtte tõhus rakendamine ja teha selle saavutamiseks ettepanekuid.

- (7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 764/2008¹ võeti vastu selleks, et hõlbustada vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamist, kehtestades menetlused, millega minimeeritakse võimalused luua õigusvastaseid takistusi selliste kaupade vabale liikumisele, mida teises liikmesriigis juba seaduslikult turustatakse. Vaatamata nimetatud määruse vastuvõtmisele esineb vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamisel jätkuvalt palju probleeme. Ajavahemikul 2014–2016 tehtud hindamine näitas, et vastastikuse tunnustamise põhimõtte ei toimi nii nagu peaks ning määrus (EÜ) nr 764/2008 on põhimõtte kohaldamise hõlbustamisele vaid väga vähe kaasa aidanud. Nimetatud määrusega ette nähtud vahendid ja menetluslikud tagatised ei ole täitnud eesmärki parandada vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamist. Näiteks ei ole paljud ettevõtjad kuulnud toodete kontaktpunktide võrgustikust, mis loodi selleks, et anda ettevõtjatele teavet riigisiseste normide ja vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta, või seda kasutatakse väga vähe. Ka liikmesriikide asutused ei tee võrgustikus piisavalt koostööd. Nõuet teavitada turulepääsu piiravatest või keelavatest haldusotsustest täidetakse harva. Selle tulemusena säilivad takistused kaupade vabale liikumisele.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 764/2008, milles sätestatakse menetlused seoses teatavate riiklike tehniliste eeskirjade kohaldamisega teises liikmesriigis seaduslikult turustatavate toodete suhtes ja tunnustatakse kehtetuks otsus nr 3052/95/EÜ (ELT L 218, 13.8.2008, lk 21).

- (8) Määruses (EÜ) nr 764/2008 on mitmeid puudujääke ja seetõttu tuleks seda muuta. Selguse huvides tuleks määrus (EÜ) nr 764/2008 kehtetuks tunnistada ja asendada käesoleva määrusega. Käesolevas määruses tuleks kehtestada selged menetlused, et kindlustada teises liikmesriigis seaduslikult turustatavate kaupade vaba liikumine ning tagada, et vaba liikumist võib piirata ainult liikmesriigi õigustatud avaliku huviga seotud põhjustel ning juhul, kui see piirang on õigustatud ja proportsionaalne. Käesolev määrus peaks ka tagama, et vastastikuse tunnustamise põhimõttest tulenevaid kehtivaid õigusi ja kohustusi täidavad nii ettevõtjad kui ka liikmesriikide asutused.
- (9) Käesolev määrus ei tohiks piirata kaupade turustamise tingimuste edasist ühtlustamist, mille eesmärk on parandada siseturu toimimist, kui see on asjakohane.
- (10) Kaubandustõkked võivad tuleneda ka muud liiki meetmetest, mis jäävad ELi toimimise lepingu artiklite 34 ja 36 kohaldamisalasse. Selliste meetmete hulka võivad kuuluda näiteks riigihankemenetluseks koostatud tehnilised spetsifikatsioonid või kohustus kasutada liikmesriigi ametlikke keeli. Kõnealuseid meetmeid ei tuleks käsitada käesoleva määruse kohaste riigisiseste tehniliste normidena ja need ei peaks kuuluma käesoleva määruse kohaldamisalasse.

- (11) Riigisiseseid tehnilisi norme rakendatakse liikmesriigis mõnikord eellubade taotlemise menetluse teel, mille kohaselt peab enne kaupade laskmist liikmeriigi turule saama pädevalt asutuselt selleks ametliku loa. Eellubade taotlemise menetlus iseenesest piirab kaupade vaba liikumist. Selleks et kõnealune menetlus oleks siseturul kaupade vaba liikumise aluspõhimõtet arvestades põhjendatud, peaks see järgima liidu õiguses tunnustatud avaliku huvi eesmärki ning olema mittediskrimineeriv ja proportsionaalne. Sellise menetluse vastavust liidu õigusele hinnatakse Euroopa Liidu Kohtu praktikas esitatud kaalutlusi arvesse võttes. Seepärast tuleks määruse kohaldamisalast välja jätta haldusotsused, mis piiravad turulepääsu või keelavad selle üksnes põhjusel, et kaupadel ei ole kehtivat eelluba. Kui kohustusliku eelloa taotlus on kauba suhtes esitatud, siis tuleks iga haldusotsus, millega jäetakse taotlus rahuldamata selles liikmesriigis kohaldatava riigisisese tehnilise normi tõttu, teha ainult kooskõlas käesoleva määrusega, et taotlejal oleks õigus käesoleva määrusega ette nähtud menetluslikule kaitsele. Sama kehtib vabatahtliku eelloa suhtes, kui selline eksisteerib.

- (12) On oluline selgitada, et käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvad kaubad hõlmavad põllumajandustooteid. Mõiste „põllumajandustooted“ hõlmab vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 38 lõikele 1 ka kalandustooteid. Et aidata kindlaks määrata, missuguste kaubaliikide suhtes käesolevat määrust kohaldatakse, peaks komisjon hindama, kas oleks teostatav selliste toodete soovitusliku loetelu edasiarendamine, mille puhul kasutatakse vastastikust tunnustamist, ja millist kasu see tooks.
- (13) Samuti on tähtis selgitada, et mõiste „tootja“ ei hõlma üksnes kauba valmistajat, vaid ka isikut, kes toodab kaupu, mis ei ole saadud tootmisprotsessi käigus, näiteks põllumajandustooteid, samuti isikut, kes esitleb ennast kaupade tootjana.
- (14) Käesoleva määruse kohaldamisalast tuleks välja jätta liikmesriikide kohtute otsused, milles hinnatakse selliste juhtumite õiguspärasust, kus riigisisese tehnilise normi kohaldamise tõttu ei lubata ühes liikmesriigis seaduslikult turustatavaid kaupu teises liikmesriigis turule, ja liikmesriikide kohtute otsused, millega kohaldatakse karistusi.
- (15) Selleks et kaupade suhtes saaks kohaldada kaupade vastastikuse tunnustamise põhimõtet, tuleb neid teises liikmesriigis turustada seaduslikult. Tuleks selgitada, et kaupu saab pidada teises liikmesriigis seaduslikult turustatuks, kui need vastavad selle liikmesriigi asjakohastele normidele ja on selles liikmesriigis lõppkasutajale kättesaadavaks tehtud.

- (16) Et suurendada liikmesriikide asutuste ja ettevõtjate teadlikkust vastastikuse tunnustamise põhimõttest, peaksid liikmesriigid selle põhimõtte kohaldamise lihtsustamise eesmärgil kaaluma selgete ja ühemõtteliste ühtset turgu käsitlevate klauslite kehtestamist riigisisestes tehnilistes normides.
- (17) Selle tõendamine, et kaupu turustatakse teises liikmesriigis seaduslikult, toimub liikmesriigiti väga erinevalt. See põhjustab ettevõtjatele tarbetut koormust, viivitusi ja lisakulusid ning takistab liikmesriigi asutustel saada kaupade õigeaegseks hindamiseks vajalikku teavet. See võib takistada vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamist. Seepärast on oluline, et ettevõtjatel oleks lihtsam tõendada, et nende kaupu turustatakse teises liikmesriigis seaduslikult. Ettevõtjad peaksid saama kasutada ettevõtja deklaratsiooni, millega antakse pädevatele asutustele kogu vajalik teave kauba ja selle vastavuse kohta kõnealuses liikmesriigis kehtivatele normidele. Vabatahtliku deklaratsiooni kasutamine ei tohiks takistada liikmesriikide asutustel teha haldusotsust turulepääsu piiramiseks või keelamiseks, tingimusel et selline otsus on proportsionaalne, põhjendatud ning see arvestab vastastikuse tunnustamise põhimõtet ja on kooskõlas käesoleva määrusega.

- (18) Tootjal, importijal või levitajal peaks olema võimalik koostada vastastikuse tunnustamise eesmärgil deklaratsioon kauba seadusliku turustamise kohta („vastastikuse tunnustamise deklaratsioon“). Vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni saab kõige paremini esitada tootja, kuna ta tunneb kaupu kõige paremini ja tal on vajalikud tõendid vastastikuse tunnustamise deklaratsioonis esitatud teabe kontrollimiseks. Tootjal peaks olema võimalik volitada oma volitatud esindajat tootja eest ja tema vastutusel sellist deklaratsiooni koostama. Kui ettevõtjal on võimalik esitada deklaratsioonis ainult teave kaupade turustamise seaduslikkuse kohta, peaks teine ettevõtja suutma esitada teabe, et kõnealused kaubad tehakse asjaomases liikmesriigis lõppkasutajale kättesaadavaks, tingimusel et ettevõtja vastutab vastastikuse tunnustamise deklaratsioonis esitatud teabe eest ja ta on võimeline esitama selle teabe kontrollimiseks vajalikud tõendid.
- (19) Vastastikuse tunnustamise deklaratsioon peaks alati andma täpset ja täielikku teavet kauba kohta. Seepärast tuleks deklaratsiooni ajakohastada, et kajastada muutusi, näiteks muudatusi asjakohastes riigisisestes tehnilistes normides.

- (20) Vastastikuse tunnustamise deklaratsioonis esitatud teabe terviklikkuse tagamiseks tuleks kasutusele võtta deklaratsiooni ühtne vorm, mida kasutavad ettevõtjad, kes sellist deklaratsiooni esitada soovivad.
- (21) Tähtis on tagada, et vastastikuse tunnustamise deklaratsioon on täidetud tõeselt ja täpselt. Seepärast on vaja ette näha, et ettevõtjad vastutavad vastastikuse tunnustamise deklaratsioonis nende poolt esitatud teabe eest.
- (22) Selleks et suurendada selliste ettevõtjate tegevuse tõhusust ja konkurentsivõimet, kes tegutsevad liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmamata kaupadega seotud valdkonnas, peaks vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni esitamise hõlbustamiseks olema võimalik kasutada uusi infotehnoloogia vahendeid. Seepärast peaks ettevõtjatel olema võimalik teha oma vastastikuse tunnustamise deklaratsioon internetis üldsusele kättesaadavaks, tingimusel et vastastikuse tunnustamise deklaratsioon on lihtsalt juurdepääsetav ja usaldusväärses formaadis.
- (23) Komisjon peaks tagama, et vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni standardvorm ja selle täitmist käsitlevad suunised tehakse kõikides liidu ametlikes keeltes kättesaadavaks ühtses digiväras.

- (24) Käesolevat määrust tuleks kohaldada ka selliste kaupade suhtes, mille puhul on liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud vaid kauba mõned aspektid. Kui ettevõtja peab vastavalt liidu ühtlustamisõigusaktidele koostama ELi vastavusdeklaratsiooni näitamaks, et tema tooted vastavad asjaomastele õigusaktidele, peaks nimetatud ettevõtja saama käesoleva määruse kohase vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni lisada ELi vastavusdeklaratsioonile.
- (25) Kui ettevõtjad otsustavad vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni mitte kasutada, peaks sihtliikmesriigi pädevad asutused ise selgelt küsima konkreetset teavet, mida nad peavad kaupade hindamiseks vajalikuks, võttes arvesse proportsionaalsuse põhimõtet.
- (26) Ettevõtjatele peaks antama piisavalt aega, et esitada dokumente või muud sihtliikmesriigi pädeva asutuse nõutud teavet ning esitada vastuväiteid või märkusi seoses asjaomaste kaupade hindamisega.

(27) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/1535¹ kohaselt on liikmesriigid kohustatud edastama komisjonile ja teistele liikmesriikidele tooteid, sealhulgas põllumajandus- ja kalandustooteid käsitlevate riigisiseste tehniliste normide eelnõud ning põhjused, miks selliste normide jõustamine on vajalik. On vaja siiski tagada, et pärast kõnealuste riigisiseste tehniliste normide vastuvõtmist kohaldatakse vastastikuse tunnustamise põhimõtet üksikjuhtudel konkreetsete kaupade suhtes nõuetekohaselt. Käesoleva määrusega tuleks näha ette menetlused vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamiseks üksikjuhtudel, näiteks kehtestades liikmesriikidele kohustuse märkida riigisiseseid tehnilisi norme, millele haldusotsus tugineb, ning õigustatud avaliku huviga seotud põhjused, millega põhjendatakse mõne riigisisese tehnilise normi kohaldamist kauba suhtes, mida teises liikmesriigis seaduslikult turustatakse. Riigisisese tehnilise normi proportsionaalsus on aluseks, et tõendada sellel normil põhineva haldusotsuse proportsionaalsust. Siiski peaksid haldusotsuse proportsionaalsuse tõendamise võimalused tulenema juhtumipõhisest hindamisest.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (ELT L 241, 17.9.2015, lk 1).

- (28) Kuna haldusotsused, millega piiratakse või keelatakse teises liikmesriigis seaduslikult turustatavate kaupade turulepääsu, peaksid jääma kaupade vaba liikumise põhimõtte kohaldamisel erandiks, on vaja tagada, et selliste otsuste puhul järgitakse vastastikuse tunnustamise põhimõttest tulenevaid kohustusi. Selleks on asjakohane kehtestada selge menetlus, et määrata kindlaks, kas selliseid kaupu turustatakse kõnealuses teises liikmesriigis seaduslikult, ning kui see on nii, kas sihtliikmesriigi kohaldatava riigisisese tehnilise normiga hõlmatud õigustatud avalik huvi on piisavalt kaitstud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 36 ja Euroopa Liidu Kohtu praktikaga. Selle menetlusega peaks tagatama, et haldusotsused on proportsionaalsed ja et nende puhul on kinni peetud vastastikuse tunnustamise põhimõttest ja et nad vastavad käesolevale määrusele.
- (29) Kui pädev asutus hindab kaupu otsustamiseks, kas piirata või keelata nende turulepääsu, ei tohiks nimetatud asutusel olla õigust teha otsust turulepääsu peatamiseks, välja arvatud juhul, kui on vaja kiiresti sekkuda inimeste või keskkonna ohutuse või tervise kahjustamise ärahoidmiseks või kui on vaja ära hoida sellise kauba kättesaadavaks tegemine, mille kättesaadavaks tegemine on üldiselt keelatud kas kõlbluse või avaliku julgeolekuga, sealhulgas kuritegevuse ennetamisega seotud põhjustel.

- (30) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 765/2008¹ on loodud akrediteerimise süsteem, mis tagab vastavushindamisasutuste pädevustasemetega vastastikuse tunnustamise. Liikmesriikide pädevad asutused ei tohiks seega tagasi lükata akrediteeritud vastavushindamisasutuste väljastatud katseprotokolle ja sertifikaate põhjustel, mis on seotud kõnealuse asutuse pädevusega. Selleks et nii palju kui võimalik vältida teises liikmesriigis juba tehtud katsete ja rakendatud menetluste dubleerimist, ei peaks liikmesriigid keelduma vastu võtmast katsearuandeid ja sertifikaate, mille on väljastanud teised vastavushindamisasutused koostöös liidu õigusega. Pädevad asutused peaks võtma esitatud aruannete ja sertifikaatide sisu nõuetekohaselt arvesse.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

- (31) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2001/95/EÜ¹ täpsustatakse, et turule tohib lasta ainult ohutuid tooteid, ning sätestatakse tootjate ja levitajate kohustused seoses tooteohutusega. Direktiivi alusel on pädevatel asutustel lubatud keelata viivitamata iga ohtliku toote turule laskmine või keelata ajutiselt ohtlikuks osutada võiva toote turule laskmine ajavahemikuks, mida on vaja mitmesuguste ohutushindamiste, kontrollimiste ja ülevaatuste tegemiseks. Kõnealuses direktiivis on kirjeldatud ka menetlusi, mille alusel võtavad pädevad asutused asjakohaseid meetmeid juhul, kui toode osutub ohtlikuks, näiteks kõnealuse direktiivi artikli 8 lõike 1 punktides b–f osutatud meetmed, ning selles on kehtestatud nõue teavitada nendest meetmetest komisjoni ja teisi liikmesriike. Seepärast peaks pädevatel asutustel olema võimalik jätkata kõnealuse direktiivi ja eelkõige selle artikli 8 lõike 1 punktide b–f ja artikli 8 lõike 3 kohaldamist.
- (32) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 178/2002² on loodud muu hulgas kiirhoiatussüsteem, mille abil teatatakse toidust või söödast inimeste tervisele tulenevast otsesest või kaudsest ohust. Määrusega kohustatakse liikmesriike teatama komisjonile kiirhoiatussüsteemi kaudu viivitamata igast inimeste tervise kaitseks võetavast ning kiiret tegutsemist nõudvast meetmest, mille eesmärk on piirata toidu või sööda turule laskmist või nõuda selle turult kõrvaldamist või tagasinõudmist. Pädevatel asutustel peaks olema võimalik jätkata kõnealuse määruse ja eelkõige selle artikli 50 lõike 3 ja artikli 54 kohaldamist.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. detsembri 2001. aasta direktiiv 2001/95/EÜ üldise tooteohutuse kohta (EÜT L 11, 15.1.2002, lk 4).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

- (33) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/625¹ on loodud liidus kogu toidutarneahela ulatuses ametlike kontrollide ja muude ametlike toimingute korraldamise ühtne raamistik, võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 882/2004² ja liidu valdkondlikes õigusaktides sätestatud ametlikke kontrolle käsitlevaid norme. Määruses (EL) 2017/625 on sätestatud eraldi menetlus tagamaks, et toidu- ja söödaalaseid õigusakte ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevaid norme rikkunud ettevõtja heastab rikkumise. Pädevatel asutustel peaks olema võimalik jätkata määruse (EL) 2017/625 ja eelkõige selle artikli 138 kohaldamist.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L 95, 7.4.2017, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks (ELT L 165, 30.4.2004, lk 1).

- (34) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1306/2013¹ kehtestatakse ühtne liidu raamistik määruses (EÜ) nr 882/2004 sätestatud kriteeriumide kohaseks selliste kohustuste täitmise kontrollimiseks, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1308/2013,² ning täpsustatakse, et liikmesriigid tagavad igale kõnealuseid kohustusi järgivale ettevõtjale õiguse olla kontrollisüsteemiga hõlmatud. Pädevatel asutused peaks olema võimalik jätkata määruse (EL) nr 1306/2013 ja eelkõige selle artikli 90 kohaldamist.
- (35) Kõikides liikmesriikide pädevate asutuste poolt käesoleva määruse alusel tehtud haldusotsustes peaks olema täpsustatud ettevõtjatele kättesaadavad õiguskaitsevahendid, et ettevõtja saaks kooskõlas liikmesriigi õigusega otsuse edasi kaevata või pöörduda liikmesriigi pädevasse kohtusse. Haldusotsuses tuleks osutada ka ettevõtjate võimalusele kasutada siseturu probleemide lahendamise võrgustikku (SOLVIT) ja juurdepääsu probleemide lahendamise menetlustele, mis on käesoleva määrusega ette nähtud.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 549).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

- (36) Selleks et tagada vastastikuse tunnustamise põhimõtte nõuetekohane ja järjekindel kohaldamine, on oluline luua tõhusad lahendused turulepääsu piiravate või keelavate haldusotsuste vaidlustamiseks nendele ettevõtjatele, kes soovivad kasutada alternatiivseid ettevõtjasõbralikke lahendusi. Selliste lahenduste tagamiseks ja õigusabikulude vältimiseks, pidades eelkõige silmas väikseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEd), peaks ettevõtjatel olema võimalus kasutada kohtuvälist probleemide lahendamise menetlust.
- (37) SOLVIT on teenus, mida pakuvad riiklikud asutused igas liikmesriigis ja mille eesmärk on leida lahendusi üksikisikutele ja ettevõtjatele, kui nende õigusi on rikkunud mõne teise liikmesriigi avaliku sektori asutus. SOLVITi toimimise põhimõtted on sätestatud komisjoni soovitus 2013/461/EL,¹ mille kohaselt tagab iga liikmesriik SOLVITi keskuse piisavate inim- ja rahaliste ressursside olemasolu, mis kindlustaks, et SOLVITi keskus osaleb SOLVITi tegevuses. Komisjon peaks suurendama teadlikkust SOLVITi olemasolust ja eelistest, eriti ettevõtjate hulgas.
- (38) SOLVIT on tõhus kohtuväline probleemide lahendamise mehhanism, mida pakutakse tasuta. Tähtajad on süsteemis lühikesed ja selles pakutakse praktilisi lahendusi üksikisikutele ja ettevõtetele, kui neil tekib raskusi oma liidu õiguste tunnustamisega avaliku sektori asutustes. Kui ettevõtja, asjaomane SOLVITi keskus ja asjaomased liikmesriigid jõuavad asjakohases lahenduses kokkuleppele, ei tohiks edasiste meetmete võtmine vajalik olla.

¹ Komisjoni 17. septembri 2013. aasta soovitus 2013/461/EL SOLVITi toimimise põhimõtete kohta (ELT L 249, 19.9.2013, lk 10).

- (39) Kui aga SOLVITi mitteametlik lähenemisviis tulemusi ei anna ning jäävad kahtlused, kas haldusotsus on vastastikuse tunnustamise põhimõttega kooskõlas, peaks komisjonil olema õigus iga asjassepuutuva SOLVITi keskuse taotlusel asja uurida. Pärast hindamist peaks komisjon esitama arvamuse, mis edastatakse asjaomase SOLVITi keskuse kaudu asjaomasele ettevõtjale ja pädevatele asutustele ning mida SOLVITi menetluses tuleks arvesse võtta. Komisjoni sekkumine peaks toimuma 45 tööpäeva jooksul, mis ei sisalda aega, mida komisjonil on vaja lisateabe ja -dokumentide, mida ta peab vajalikuks, saamiseks. Kui juhtum selle tähtaja jooksul lahendatakse, ei peaks komisjon arvamust esitama. Need SOLVITi juhtumid tuleks kanda SOLVITi andmebaasis eraldi töövoogu ja neid ei tohiks võtta arvesse SOLVITi korrapärase statistika koostamisel.
- (40) Komisjoni arvamus turulepääsu piirava või keelava haldusotsuse kohta peaks hõlmama üksnes küsimust, kas haldusotsus on vastastikuse tunnustamise põhimõttega kooskõlas ning vastab käesoleva määruse nõuetele. See ei piira ELi toimimise lepingu artikli 258 kohaseid komisjoni volitusi ega liikmesriikide kohustust järgida liidu õigust, kui nad tegelevad süsteemsete probleemidega, mis on esile kerkinud vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamisel.

- (41) Kaupade siseturu seisukohast on oluline, et ettevõtjad, eelkõige VKEd, saaksid usaldusväärset ja täpset teavet asjaomases liikmesriigis kehtiva õiguse kohta. Toodete kontaktpunktid peaksid mängima liikmesriikide asutuste ja ettevõtjate vahelise teabevahetuse lihtsustamisel olulist rolli, levitades teavet konkreetsete tootenormide ja selle kohta, kuidas vastastikuse tunnustamise põhimõtet nende liikmesriigi territooriumil kohaldatakse. Seepärast on tähtis suurendada toodete kontaktpunktide rolli peamise teabeandjana kõikide tooteid puudutavate normide, sealhulgas vastastikuse tunnustamise põhimõtet käsitlevate riigisiseste tehniliste normide puhul.
- (42) Kaupade vaba liikumise hõlbustamiseks peaksid toodete kontaktpunktid andma mõistlikul määral tasuta teavet oma riigisiseste tehniliste normide ja vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta. Toodete kontaktpunktide käsutusse tuleks anda vajalikud vahendid ja ressursid. Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1724¹ peaksid nad andma teavet veebisaidi kaudu ja täitma kõnealuses määruses sätestatud kvaliteedinõudeid. Sellise teabe, sealhulgas riigisiseste tehniliste normide elektroonilise koopia esitamise või nendele normidele internetijuurdepääsu andmisega seotud toote kontaktpunktide ülesandeid tuleks täita ilma, et see piiraks sellise teabe edastamise riigisiseseid tehnilisi norme. Lisaks ei peaks kontaktpunktidel nõudma selliste standardite koopiade esitamist või sellistele standarditele internetijuurdepääsu andmist, mis on hõlmatud standardimisorganite või -organisatsioonide intellektuaalomandiõigustega.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1724, millega luuakse ühtne digivärv teabele ja menetlustele ning abi- ja probleemilahendamisteenustele juurdepääsu pakkumiseks ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012 (ELT L 295, 21.11.2018, lk 1).

- (43) Koostöö pädevate asutuste vahel on vastastikuse tunnustamise põhimõtte sujuvaks toimimiseks ja vastastikuse tunnustamise kultuuri loomiseks hädavajalik. Toodete kontaktpunktid ja riiklikud pädevad asutused peaksid tegema koostööd ja vahetama teavet ja oskusteavet, et tagada vastastikuse tunnustamise põhimõtte ning käesoleva määruse nõuetekohane ja järjekindel kohaldamine.
- (44) Selleks et teada anda turulepääsu piiravatest või keelavatest haldusotsustest, võimaldada teabevahetust toodete kontaktpunktide vahel ja tagada halduskoostöö, on vaja teha liikmesriikidele kättesaadavaks teavitamise ja teabevahetuse süsteem.
- (45) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisolulitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisolulituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (46) Kui käesoleva määruse kohaldamisel on vaja töödelda isikuandmeid, tuleks seda töötlemist teha kooskõlas isikuandmete kaitset käsitlevate liidu õigusaktidega. Isikuandmete töötlemisel käesoleva määruse raames kohaldatakse kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/679¹ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 2018/1725².
- (47) Tuleks luua usaldusväärsed ja tõhusad järelvalvemehhanismid, et anda teavet käesoleva määruse kohaldamise ja selle mõju kohta kaupade vabale liikumisele. Sellised mehhanismid ei tohiks minna nende eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (48) Selleks et suurenda teadlikkust vastastikuse tunnustamise põhimõttest ja tagada, et käesolevat määrust kohaldatakse nõuetekohaselt ja järjekindlalt, peaks sätestama, et liit rahastab teadlikkuse suurendamise kampaaniaid, koolitusi, ametnike vahetust ja muid seotud tegevusi, mille eesmärk on suurendada pädevate asutuste, toodete kontaktpunktide ja ettevõtjate vahel usaldust ja tihendada nendevahelist koostööd.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

- (49) Selleks et lahendada vastastikuse tunnustamise põhimõtte toimimist ja selle mõju kaupade ühtsele turule käsitlevate täpsete andmete puudumise probleem, peaks liit selliste andmete kogumist rahastama.
- (50) Liidu finantshuve tuleks kogu kulutsükli vältel kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusrikkumise ärahoidmist, avastamist ja uurimist, samuti kaotatud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud summade tagasinõudmist ning asjakohasel juhul haldus- ja rahalisi karistusi.
- (51) On asjakohane käesoleva määruse kohaldamist edasi lükata, et anda pädevatele asutustele ja ettevõtjatele piisavalt aega selle nõuetega kohanemiseks.
- (52) Komisjon peaks hindama, kui hästi on määrus saavutanud oma eesmärgid. Määruse hindamiseks peaks komisjon kasutama andmeid, mida on kogutud vastastikuse tunnustamise põhimõtte toimimise ja selle mõju kohta kaupade ühtsele turule, ning info- ja teavitussüsteemis kättesaadavat teavet. Komisjonil peaks olema võimalus nõuda liikmesriikidelt hindamiseks vajaliku lisateabe esitamist. Vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe¹ punktile 22 peaks tõhususele, mõjususele, asjakohasusele, sidususele ja lisaväärtusele tuginev käesoleva määruse hindamine olema võimalike edasiste meetmete mõju hindamise aluseks.

¹ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

- (53) Kuna käesoleva määruse eesmärki tagada vastastikuse tunnustamise põhimõtte sujuv, järjekindel ja nõuetekohane kohaldamine ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning selle ulatuse ja mõju tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuselises artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimisese

1. Käesoleva määruse eesmärk on tugevdada siseturu toimimist, parandades vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamist ja kõrvaldades kaubandusele seatud põhjendamatud piirangud.
2. Käesolevas määruses sätestatakse normid ja menetlused vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamiseks üksikjuhtudel seoses kaupadega, mille suhtes kohaldatakse ELi toimimise lepingu artiklit 34 ja mida teises liikmesriigis seaduslikult turustatakse, võttes arvesse ELi toimimise lepingu artiklit 36 ja Euroopa Liidu Kohtu praktikat.
3. Käesoleva määrusega nähakse samuti ette toodete kontaktpunktide loomine ja haldamine liikmesriikides ning koostöö ja teabevahetus seoses vastastikuse tunnustamise põhimõttega.

Artikkel 2
Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse igat liiki kaupade, sealhulgas põllumajandustoodete suhtes ELi toimimise lepingu artikli 38 lõike 1 teise lõigu tähenduses, ning haldusotsuste suhtes, mille teeb sihtliikmesriigi pädev asutus selliste kaupade suhtes, mida teises liikmesriigis seaduslikult turustatakse, kui haldusotsus vastab järgmistele kriteeriumitele:
 - a) haldusotsuse aluseks on sihtliikmesriigis kohaldatav riigisisene tehniline norm ning
 - b) haldusotsuse otsene või kaudne mõju on sihtliikmesriigis turulepääsu piirata või keelata.

Haldusotsus hõlmab iga haldustoimingut, mis põhineb riigisisesel tehnilisel normil ning millel on sama või sisuliselt sama õiguslik mõju, nagu on osutatud punktis b.

2. Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab „riigisisene tehniline norm“ ükskõik millist liikmesriigi õigus- või haldusnormi, millel on järgmised omadused:
- a) see hõlmab kaupu või kaupade aspekte, mida ei ole liidu tasandil ühtlustatud;
 - b) sellega kas keelatakse kauba või teatavat liiki kauba kättesaadavaks tegemine asjaomase liikmesriigi turul või muudetakse sätte täitmine de facto või de jure kohustuslikuks, kui kaup või teatavat liiki kaup turul kättesaadavaks tehakse, ning
 - c) sellega tehakse vähemalt ühte järgmisest:
 - i) määratakse kindlaks omadused, mis peavad kaubal või teatavat liiki kaubal olema, näiteks seoses kvaliteedi, toimimise või ohutuse või mõõtmega, sealhulgas selle kauba või teatavat liiki kauba suhtes kohaldatavad nõuded seoses nimetusega, mille all seda kaupa müüakse, terminite, sümbolite, katsetamise ja katsetamisviiside, pakendamise, tähistamise või märgistamisega ning vastavushindamismenetlustega;

ii) kehtestatakse selle kauba või teatavat liiki kauba suhtes teistsugused nõuded kui tarbija- või keskkonnakaitse eesmärgil kehtestatavad nõuded, mis selle kauba olemustsüklit pärast liikmesriigi turul kättesaadavaks tegemist mõjutavad, näiteks kasutamise, ringlussevõtu, korduskasutamise või kasutuselt kõrvaldamise tingimused, kui need võivad oluliselt mõjutada kõnealuse kauba või teatavat liiki kauba koostist või laadi või selle kättesaadavaks tegemist asjaomase liikmesriigi turul.

3. Käesoleva artikli lõike 2 punkti c alapunkt i hõlmab ka tootmismeetodeid ja -protsesse, mida kasutatakse ELi toimimise lepingu artikli 38 lõike 1 teises lõigus osutatud põllumajandustoodete ning inimtoiduks või loomasöödaks ette nähtud toodete suhtes, samuti muude toodetega seotud tootmismeetodeid ja -protsesse, kui need mõjutavad toote omadusi.
4. Eelloa andmise menetlus ei ole iseenesest riigisisene tehniline norm käesoleva määruse tähenduses, kuid riigisisese tehnilise normi alusel tehtud eelloa andmisest keeldumise otsust peetakse haldusotsuseks, mille suhtes kohaldatakse käesolevat määrust, kui nimetatud otsus vastab teistele lõike 1 esimeses lõigus osutatud nõuetele.

5. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise suhtes:
- a) liikmesriikide kohtute otsused kohtumõistmise raames;
 - b) kohtumõistmisega seonduvad ning kuriteo uurimise või selle eest vastutusele võtmise käigus õiguskaitseorganite tehtavad otsused seoses terminite, sümbolite või sisuliste viidetega põhiseadusevastastele või kuritegelikele organisatsioonidele või rassismist, diskrimineerimisest või ksenofoobiast ajendatud süütegudele.
6. Artiklid 5 ja 6 ei mõjuta järgmiste sätete kohaldamist:
- a) direktiivi 2001/95/EÜ artikli 8 lõike 1 punktid b–f ning artikli 8 lõige 3;
 - b) määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 50 lõike 3 punkt a ja artikkel 54;
 - c) määruse (EL) nr 1306/2013 artikkel 90 ning
 - d) määruse (EL) 2017/625 artikkel 138.
7. Käesolev määrus ei mõjuta direktiivi (EL) 2015/1535 kohast kohustust teavitada komisjoni ja liikmesriike riigisiseste tehniliste normide eelnõudest enne nende vastuvõtmist.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „teises liikmesriigis seaduslikult turustatav“ – kaup või sama liiki kaup vastab asjaomases liikmesriigis kohaldatavatele asjakohastele normidele või seda ei reguleeri asjaomases liikmesriigis ükski selline õigusnorm, ning on asjaomases liikmesriigis lõppkasutajatele kättesaadavaks tehtud;
- 2) „turul kättesaadavaks tegemine“ – kauba turustamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks asjaomase liikmesriigi territooriumi turule tarnimine kaubandustegevuse käigus tasu eest või tasuta;
- 3) „turulepääsu piiramine“ – selliste tingimuste kehtestamine, mis tuleb täita enne, kui kaup võidakse sihtliikmesriigi turul kättesaadavaks teha, või mis käsitlevad kauba hoidmist asjaomasel turul ning mis eeldavad kummalgi juhul selle kauba ühe või mitme omaduse muutmist, nagu osutatud artikli 2 lõike 2 punkti c alapunktis i, või täiendavate katsete tegemist;

- 4) „turulepääsu keelamine“ – üks järgmistest tegevustest:
 - a) keelatakse kauba kättesaadavaks tegemine või selle hoidmine sihtliikmesriigi turul või
 - b) nõutakse kauba kõrvaldamist või tagasinõudmist asjaomaselt turult;
- 5) „turult kõrvaldamine“ – meede, mille eesmärk on takistada tarneahelas oleva kauba turul kättesaadavaks tegemist;
- 6) „tagasinõudmine“ – meede, mille eesmärk on võtta turult tagasi kaup, mis on seal juba lõppkasutajale kättesaadavaks tehtud;
- 7) „eelloa andmise menetlus“ – liikmesriigi õiguse kohane haldusmenetlus, mille kohaselt peab liikmesriigi pädev asutus andma ettevõtja taotluse alusel eelneva ametliku heakskiidu kauba kättesaadavaks tegemiseks asjaomase liikmesriigi turul;

- 8) „tootja“:
- a) füüsiline või juriidiline isik, kes valmistab kaupa või kes on lasknud kauba projekteerida või valmistada, või kes toodab kaupa, mis ei ole saadud tootmisprotsessi käigus, sealhulgas põllumajandustooted, ning turustab seda nimetatud isiku nime või kaubamärgi all;
 - b) füüsiline või juriidiline isik, kes muudab liikmesriigis juba seaduslikult turustatavat kaupa selliselt, et see võib mõjutada selles liikmesriigis kohaldatavate asjakohaste normide täitmist, või
 - c) muu füüsiline või juriidiline isik, kes oma nime, kaubamärki või muud selgesti eristatavat tunnust kaubal või kauba saatedokumentidel kasutades esineb selle kauba tootjana;
- 9) „volitatud esindaja“ –füüsiline või juriidiline isik, kelle elu- või asukoht on liidus ning kes on saanud tootjalt kirjaliku volituse tegutseda tema nimel seoses kauba asjaomasel turul kättesaadavaks tegemisega;

- 10) „importija“ –füüsiline või juriidiline isik, kelle elu- või asukohta on liidus ning kes teeb kolmandast riigist pärit kauba liidu turul esimest korda kättesaadavaks;
- 11) „levitaja“ – turustusahelas osalev füüsiline või juriidiline isik, välja arvatud tootja või importija, kes teeb kauba liikmesriigi turul kättesaadavaks;
- 12) „ettevõtja“ – kaubaga seoses kas tootja, volitatud esindaja, importija või levitaja;
- 13) „lõppkasutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes elab või on asutatud liidus, kellele kaup on kättesaadavaks tehtud või kättesaadavaks tehakse kui tarbijale, kes kasutab seda väljaspool kaubandus-, majandus-, ametialast või kutsetegevust, või kutselisele lõppkasutajale tema tööstusliku või kutsealase tegevuse käigus;
- 14) „õigustatud avaliku huviga seotud põhjus“ – mis tahes ELi toimimise lepingu artiklis 36 osutatud põhjus või muu ülekaalukas avaliku huviga seotud põhjus;

- 15) „vastavushindamisasutus“ – määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 punktis 13 määratletud vastavushindamisasutus.

II peatükk

Menetlused vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamiseks üksikjuhtudel

Artikkel 4

Vastastikuse tunnustamise deklaratsioon

1. Sihtliikmesriigi turul kättesaadavaks tehtud või tehtava kauba või teatavat liiki kauba tootja võib koostada vastastikuse tunnustamise eesmärgil vabatahtliku deklaratsiooni kauba seadusliku turustamise kohta („vastastikuse tunnustamise deklaratsioon“), et näidata sihtliikmesriigi pädevatele asutustele, et kaup või sama liiki kaup on teises liikmesriigis seaduslikult turustatav.

Tootja võib volitada oma volitatud esindajat koostama vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni tootja nimel.

Vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni koostamisel tuleb järgida lisa esitatud struktuuri ja selles tuleb esitada kogu lisa I ja II osas kirjeldatud teave.

Tootja või tema ametlik esindaja võib vastava volituse olemasolul esitada vastastikuse tunnustamise deklaratsioonis vaid lisa I osas osutatud teabe. Sellisel juhul esitab lisa II osas osutatud konkreetse teabe importija või levitaja.

Vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni võib koostada ka importija või levitaja, kui allkirjutanu saab esitada artikli 5 lõike 4 punktis a osutatud tõendid.

Vastastikuse tunnustamise deklaratsioon koostatakse ühes liidu ametlikus keeles. Kui tegemist ei ole sihtliikmesriigis nõutud keelega, peab ettevõtja vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni tõlkima sihtliikmesriigi nõutud keelde.

2. Ettevõtja, kes vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni või selle osa allkirjastab, vastutab tema poolt vastastikuse tunnustamise deklaratsioonis esitatud teabe sisu ja täpsuse eest, sealhulgas tema poolt tõlgitud teabe õigsuse eest. Käesoleva lõike kohaldamise eest vastutavad ettevõtjad kooskõlas liikmesriigi õigusaktidega.

3. Ettevõtja tagab vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni pideva ajakohastamise, et kajastada muutusi teabes, mille nad on vastastikuse tunnustamise deklaratsioonis esitanud.
4. Vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni võib esitada sihtliikmesriigi pädevale asutusele artikli 5 kohaseks hindamiseks. Deklaratsiooni võib esitada paberil või elektroonilisel teel või teha kättesaadavaks internetis vastavalt sihtliikmesriigi nõuetele.
5. Kui ettevõtja teeb vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni kättesaadavaks internetis, peavad olema täidetud järgmised tingimused:
 - a) kaubaliik või -seeria, mille kohta vastastikuse tunnustamise deklaratsioon kehtib, on kergesti tuvastatav ning
 - b) kasutatavad tehnilised vahendid tagavad hõlpsa navigatsiooni ning nende üle tehakse järelevalvet tagamaks, et vastastikuse tunnustamise deklaratsioon on üles pandud ja kättesaadav.
6. Kui kauba suhtes, mille kohta esitatakse vastastikuse tunnustamise deklaratsioon, kehtivad ka liidu õigusaktid, millega nõutakse ELi vastavusdeklaratsiooni koostamist, võib vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni lisada ELi vastavusdeklaratsioonile.

Artikkel 5
Kauba hindamine

1. Kui sihtliikmesriigi pädev asutus kavatseb hinnata kaupa, mille suhtes kohaldatakse käesolevat määrust, et teha kindlaks, kas kaup või sama liiki kaup on teises liikmesriigis seaduslikult turustatud, ning kui on, siis kas sihtliikmesriigi kohaldatava riigisisese tehnilise normiga hõlmatud õigustatud avalik huvi on piisavalt kaitstud, võttes arvesse asjaomase kauba omadusi, võtab ta viivitamata ühendust asjaomase ettevõtjaga.
2. Võttes ühendust asjaomase ettevõtjaga, teavitab sihtliikmesriigi pädev asutus ettevõtjat hindamisest ja hinnatavast kaubast ning kohaldatavast riigisisest tehnilisest normist või eelloa andmise menetlusest. Sihtliikmesriigi pädev asutus teavitab samuti ettevõtjat võimalusest esitada hindamise eesmärgil vastastikuse tunnustamise deklaratsioon vastavalt artiklile 4.

3. Ettevõtjal on lubatud teha kaup sihtliikmesriigis turul kättesaadavaks seni, kuni pädev asutus teeb käesoleva artikli lõike 1 kohast hindamist ja ka pärast seda, välja arvatud juhul, kui ettevõtja saab haldusotsuse kõnealuse kauba turulepääsu piiramise või keelamise kohta. Seda lõiget ei kohaldata, kui hindamine toimub eellubade andmise menetluse raames või kui pädev asutus ajutiselt peatab hinnatava kauba turul kättesaadavaks tegemise kooskõlas artikliga 6.
4. Kui sihtliikmesriigi pädevale asutusele esitatakse vastavalt artiklile 4 vastastikuse tunnustamise deklaratsioon, kehtib käesoleva artikli lõike 1 kohasel hindamisel järgmine:
 - a) pädev asutus peab vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni koos selle toetuseks esitatud tõenditega, mis on vajalikud selles sisalduva teabe kontrollimiseks pärast pädeva asutuse taotlust, piisavaks, et tõendada, et kaup on teises liikmesriigis seaduslikult turustatav, ning
 - b) pädev asutus ei nõua üheltki ettevõtjalt muud teavet ega dokumente tõendamaks, et kaup on teises liikmesriigis seaduslikult turustatav.

5. Kui sihtliikmesriigi pädevale asutusele ei esitata vastavalt artiklile 4 vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni, võib pädev asutus käesoleva artikli lõike 1 kohase hindamise eesmärgil paluda asjaomastelt ettevõtjatelt järgmist dokumentatsiooni ja teavet, mida on vaja, et hinnata teavet:
 - a) asjaomase kauba või kaubaliigi omaduste kohta ning
 - b) kauba seadusliku turustamise kohta teises liikmesriigis.
6. Pärast sihtliikmesriigi pädeva asutuse taotlust antakse asjaomasele ettevõtjale vähemalt 15 tööpäeva lõike 4 punktis a või lõikes 5 osutatud dokumentide ja teabe esitamiseks või ettevõtja väidete või märkuste esitamiseks.
7. Käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud hindamise eesmärgil võib sihtliikmesriigi pädev asutus kooskõlas artikli 10 lõikega 3 võtta ühendust pädevate asutuste või toodete kontaktpunktidega liikmesriigis, kus ettevõtja väidetavalt oma tooteid seaduslikult turustab, kui pädeval asutusel on vaja kontrollida ettevõtja esitatud teavet.

8. Lõike 1 kohase hindamise tegemisel võtavad sihtliikmesriigi pädevad asutused nõuetekohaselt arvesse nende katsearuannete ja sertifikaatide sisu, mille vastavushindamisasutus on väljastanud ja ettevõtjad on hindamise jaoks esitanud. Sihtliikmesriigi pädevad asutused ei tohi tagasi lükata asjakohasteks vastavushindamistoiminguteks kooskõlas määrusega (EÜ) nr 765/2008 akrediteeritud vastavushindamisasutuse välja antud katseprotokolle või sertifikaate kõnealuse asutuse pädevusega seotud põhjustel.
9. Kui sihtliikmesriigi pädev asutus teeb pärast käesoleva artikli lõike 1 kohase hindamise lõpuleviimist hinnatava kauba suhtes haldusotsuse, peab ta selle haldusotsuse viivitamata teatavaks tegema käesoleva artikli lõikes 1 osutatud asjaomasele ettevõtjale. Pädev asutus teavitab sellest haldusotsusest ka komisjoni ja teisi liikmesriike hiljemalt 20 tööpäeva jooksul pärast haldusotsuse tegemisest. Ta kasutab selleks artiklis 11 osutatud süsteemi.
10. Lõikes 9 osutatud haldusotsuses peavad otsuse põhjused olema esitatud piisavalt üksikasjalikult ja põhjendatult, et oleks hõlpsam hinnata otsuse vastavust vastastikuse tunnustamise põhimõttele ja käesoleva määruse nõuetele.

11. Eelkõige tuleb lõikes 9 osutatud haldusotsuses esitada järgmine teave:
- a) riigisisene tehniline norm, millel haldusotsus põhineb;
 - b) õigustatud avaliku huviga seotud põhjus, mis õigustab selle kohaldatava riigisisese tehnilise normi kohaldamist, millel haldusotsus põhineb;
 - c) tehniline või teaduslik tõendusmaterjal, sealhulgas, kui see on asjakohane, asjakohased muudatused tehnika tasemes, mis on aset leidnud pärast riigisisese tehnilise normi jõustumist, mida sihtliikmesriigi pädev asutus on arvesse võtnud;
 - d) asjaomase ettevõtja esitatud, lõike 1 kohase hindamise seisukohalt oluliste argumentide kokkuvõte, kui selliseid argumente esitati;
 - e) tõendid, mis näitavad, et kavandatud haldusotsus on taotletava eesmärgi saavutamiseks asjakohane ja haldusotsus ei lähe kõnealuse eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
12. Käesoleva artikli lõikes 9 osutatud haldusotsuses tuleb nimetada sihtliikmesriigi õiguse alusel kättesaadavad õiguskaitsevahendid ja selliste õiguskaitsevahendite puhul kehtivad tähtajad. Samuti lisatakse viide ettevõtjate võimaluse kohta kasutada SOLVITit ning artikli 8 kohast menetlust.
13. Lõikes 9 osutatud haldusotsus ei jõustu enne, kui sellest on asjaomast ettevõtjat kõnealuse lõike alusel teavitatud.

Artikkel 6

Turulepääsu ajutine peatamine

1. Liikmesriigi pädev asutus võib ajaks, mil ta artikli 5 kohaselt kaupa hindab, selle kauba kättesaadavaks tegemise asjaomase liikmesriigi turul ajutiselt peatada, seda ainult juhul, kui:
 - a) kaup kujutab endast tavalistes või põhjendatult eeldatavates kasutustingimustes tõsist ohtu inimeste ohutusele või tervisele või keskkonnale, sealhulgas ohtu, mille mõju ei ole kohene, ning see nõuab pädeva asutuse kiiret sekkumist, või
 - b) sellise kauba või kaubaliigi kättesaadavaks tegemine asjaomase liikmesriigi turul on selles liikmesriigis kõlbluse või avaliku julgeoleku põhjustel üldjuhul keelatud.

2. Asjaomase liikmesriigi pädev asutus teavitab igast käesoleva artikli lõike 1 kohasest turulepääsu ajutisest peatamisest viivitamata asjaomast ettevõtjat, komisjoni ja teisi liikmesriike. Komisjoni ja teisi liikmesriike teavitatakse artiklis 11 osutatud süsteemi kaudu. Käesoleva artikli lõike 1 punkti a kohaste juhtumite puhul peab teatega kaasas olema ka üksikasjalik tehniline või teaduslik põhjendus, milles näidatakse, miks see juhtum selle punkti reguleerimisalasse kuulub.

Artikkel 7

Teatamine RAPEXi või RASFFi kaudu

Kui artiklis 5 osutatud haldusotsus või artiklis 6 osutatud ajutine peatamine on samuti meede, millest tuleb teatada kiire teabevahetuse süsteemi (RAPEX) kaudu vastavalt direktiivile 2001/95/EÜ või toidu- ja söödaalase kiirhoiatussüsteemi (RASFF) kaudu vastavalt määrusele (EÜ) nr 178/2002, ei ole käesoleva määruse kohane komisjoni ja teiste liikmesriikide eraldi teavitamine vajalik, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) RAPEXi või RASFFi teates on märgitud, et meetmest teatamine kehtib ka käesoleva määruse alusel nõutud teavitamisena ning
- b) RAPEXi või RASFFi teatele on lisatud artikli 5 kohase haldusotsuse või artikli 6 kohase ajutise peatamise puhul nõutud tõendid.

Artikkel 8

Probleemide lahendamise menetlus

1. Kui ettevõtja, kelle suhtes on tehtud haldusotsus, on edastanud selle SOLVITile ja kui kohalik keskus või juhtiv keskus on palunud SOLVITi menetluse käigus komisjoni abi juhtumi lahendamiseks, esitavad kohalik ja juhtiv keskus komisjonile kõik asjaomase haldusotsusega seotud asjakohased dokumendid.
2. Lõikes 1 osutatud taotluse saamise järel hindab komisjon, kas haldusotsus vastab vastastikuse tunnustamise põhimõttele ja käesoleva määruse nõuetele.
3. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud hindamisel võtab komisjon arvesse haldusotsust, millest on teatatud artikli 5 lõike 9 kohaselt, ning SOLVITi menetluse raames esitatud dokumente ja teavet. Kui käesoleva artikli lõikes 2 osutatud hindamise eesmärgil on vaja lisateavet või -dokumente, palub komisjon ilma põhjendamatu viivitusega asjaomasel SOLVITi keskusel võtta ühendust asjaomase ettevõtja või haldusotsuse teinud pädevate asutustega sellise lisateabe või -dokumentide saamiseks.

4. Komisjon viib 45 tööpäeva jooksul pärast lõikes 1 osutatud taotluse saamist oma hindamise lõpule ja esitab arvamuse. Vajaduse korral tuuakse komisjoni arvamuses välja kõik probleemid, mida tuleks SOLVITi juhtumi puhul käsitleda, või antakse vajaduse korral soovitusi juhtumi lahendamiseks. Nimetatud 45 tööpäeva pikkune tähtaeg ei sisalda lõikes 3 sätestatud aega, mida komisjon vajab lisateabe ja -dokumentide saamiseks.
5. Kui komisjoni teavitatakse, et juhtum on lõikes 2 osutatud hindamise käigus lahendatud, ei pea komisjon arvamust avaldama.
6. Komisjoni arvamus esitatakse asjaomase SOLVITi keskuse kaudu asjaomasele ettevõtjale ja asjaomastele pädevatele asutustele. Komisjon teavitab sellest arvamusest kõiki liikmesriike artiklis 11 osutatud süsteemi kaudu. Arvamust võetakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud SOLVITi menetluses arvesse.

III peatükk

Halduskoostöö, järelevalve ja teabevahetus

Artikkel 9

Toodete kontaktpunktide ülesanded

1. Liikmesriigid määravad oma territooriumil toodete kontaktpunktid, haldavad neid ning tagavad, et nendel toodete kontaktpunktidel oleksid piisavad volitused ja piisavad vahendid, et oma ülesandeid korralikult täita. Nad tagavad, et toodete kontaktpunktid osutavad oma teenuseid kooskõlas määrusega (EL) 2018/1724.
2. Toodete kontaktpunktid teevad interneti teel kättesaadavaks järgmise teabe:
 - a) teave vastastikuse tunnustamise põhimõtte ja käesoleva määruse kohaldamise kohta nende liikmesriigi territooriumil, sealhulgas teave artiklis 5 sätestatud menetluse kohta;
 - b) liikmesriigi pädevate asutuste kontaktandmed, mille abil on võimalik pädevate asutustega otse ühendust võtta, sealhulgas andmed asutuste kohta, kes vastutavad nende liikmesriigi territooriumil kohaldatavate riigisiseste tehniliste normide rakendamise järelevalve eest;

- c) õiguskaitsevahendid ja menetlused, mida saab nende liikmesriigi territooriumil pädevate asutuste ja ettevõtja vahelise vaidluse korral kasutada, sealhulgas artiklis 8 sätestatud menetlus.
3. Kui on vaja täiendada vastavalt lõikele 2 internetis esitatud teavet, esitavad toodete kontaktpunktid ettevõtja või teise liikmesriigi pädeva asutuse taotluse korral asjakohase teabe, näiteks kontaktpunkti asukohariigi territooriumil konkreetse kauba või teatavat liiki kauba suhtes kohaldatavate riigisiseste tehniliste normide ja haldusmenetluste kirjelduste elektroonilise koopia või internetilingi neile, ning teabe selle kohta, kas selle kauba või sama liiki kauba jaoks on liikmesriigi õiguse kohaselt vaja taotleda eelluba.
4. Toodete kontaktpunktid peavad igale lõikes 3 osutatud taotlusele vastama 15 tööpäeva jooksul.
5. Toodete kontaktpunktid ei võta lõikes 3 osutatud teabe esitamise eest tasu.

Artikkel 10
Halduskoostöö

1. Komisjon hoolitseb eri liikmesriikide pädevate asutuste ja toodete kontaktpunktide vahelise tõhusa koostöö eest järgmise tegevusega:
 - a) hõlbustades ja koordineerides seoses vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamisega teabe ja parimate tavade jagamist ja nende kogumist;
 - b) toetades toodete kontaktpunktide toimimist ja tõhustades nende piiriülest koostööd;
 - c) hõlbustades ja koordineerides ametnike liikmesriikidevahelist vahetust ning asutustele ja ettevõtetele mõeldud ühiste koolitusprogrammide ja teadlikkuse suurendamise programmide korraldamist.

2. Liikmesriigid tagavad oma pädevate asutuste ja toodete kontaktpunktide osalemise lõikes 1 osutatud toimingutes.

3. Artikli 5 lõike 7 kohase sihtliikmesriigi pädevaasutuse taotlusel esitavad pädevad asutused, mis asuvad liikmesriigis, kus ettevõtja väidetavalt oma tooteid seaduslikult turustab, sihtliikmesriigi pädevale asutusele 15 tööpäeva jooksul kogu asjaomaste toodetega seotud teabe, mis on oluline artikli 5 kohase hindamise käigus ettevõtja poolt esitatud andmete ja dokumentide kontrollimiseks. Toodete kontaktpunktid võivad hõlbustada kontakte asjaomaste pädevate asutuste vahel kooskõlas artikli 9 lõikes 4 sätestatud nõutud teabe esitamise tähtajaga.

Artikkel 11

Teavitamise ja teabevahetuse süsteem

1. Käesoleva määruse artiklite 5, 6 ja 10 kohaldamisel kasutatakse määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklis 23 ette nähtud teavitamise ja teabevahetuse süsteemi, välja arvatud käesoleva määruse artiklis 7 sätestatud juhtudel.
2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles täpsustatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud süsteemi üksikasju ja selle toimimist käesoleva määruse kohaldamisel. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 15 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele.

IV peatükk

Rahastamine

Artikkel 12

Käesolevat määrust toetava tegevuse rahastamine

1. Liit võib käesoleva määruse toetamiseks rahastada järgmisi tegevusi:
 - a) teadlikkuse suurendamise kampaaniad;
 - b) haridus ja koolitus;
 - c) ametnike ja parimate tavade vahetamine;
 - d) toodete kontaktpunktide ja pädevate asutuste vaheline koostöö ning selle koostöö tehniline ja logistiline toetamine;
 - e) vastastikuse tunnustamise põhimõtte toimimist ja selle mõju kaupade ühtsele turule käsitlevate andmete kogumine.

2. Liidu rahalist abi käesoleva määrusega ette nähtud tegevuse toetamiseks antakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2018/1046¹ kas otse või usaldades eelarve täitmise ülesanded kõnealuse määruse artikli 62 lõike 1 punktis c loetletud üksustele.
3. Eelarvepädevad institutsioonid määravad igal aastal kehtiva finantsraamistiku piires kindlaks käesolevas määruses osutatud tegevusele eraldatavad assigneeringud.

Artikkel 13

Liidu finantshuvide kaitse

1. Komisjon võtab asjakohaseid meetmeid tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate tegevuste rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korrupsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastase ennetustegevusega, tõhusa kontrolliga, rikkumiste avastamise korral alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning asjakohasel juhul tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate haldus- ja rahaliste karistustega.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

2. Komisjonil või tema esindajatel ja kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide põhjal ja kohapeal kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, keda on käesoleva määruse alusel rahastatud liidu vahenditest.
3. Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada juurdlusi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) nr 883/2013¹ ning nõukogu määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96² sätete ja korra kohaselt, et teha kindlaks, kas esineb pettust, korruptsiooni või muud ebaseaduslikku tegevust, mis kahjustab liidu finantshuve seoses toetuslepingu või toetuse andmise otsuse või käesoleva määruse alusel rahastatava lepinguga.
4. Ilma et see piiraks lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, sisaldavad käesoleva määruse rakendamisest tulenevad kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud koostöölepingud ning lepingud, toetuslepingud ja toetuse määramise otsused sätteid, mis annavad komisjonile, kontrollikojale ja OLAFile sõnaselgelt õiguse korraldada oma vastava pädevuse piires sellist auditeerimist ja uurimist.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

² Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

V peatükk

Hindamine ja komiteemenetlus

Artikkel 14

Hindamine

1. Hiljemalt ... [viis aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva] ja seejärel iga nelja aasta järel hindab komisjon käesoleva määruse kohaldamist selle eesmärkide saavutamist silmas pidades ning esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele selle kohta aruande.
2. Käesoleva artikli lõike 1 kohaldamiseks kasutab komisjon artiklis 11 osutatud süsteemis kättesaadavat teavet ning artikli 12 lõike 1 punkti e kohaselt kogutud teavet. Samuti võib komisjon paluda liikmesriikidel esitada asjakohast teavet, et hinnata teises liikmesriigis seaduslikult turustatavate kaupade vaba liikumist või hinnata käesoleva määruse tõhusust, ning hinnangu toodete kontaktpunktide toimimise kohta.

Artikkel 15
Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

VI peatükk
Lõppsätted

Artikkel 16
Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 764/2008 tunnistatakse kehtetuks alates ... [üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 17
Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates ... [üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA

Vastastikuse tunnustamise deklaratsioon

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/...¹⁺ artikli 4 kohaldamiseks

I osa

1. Kauba või kaubaliigi kordumatu tunnus: ... [Märkus: sisestada kauba tunnusnumber või muu tähis, mille järgi kaup või kaubaliik on eksimatult äratuntav]
2. Ettevõtja nimi ja aadress: ... [Märkus: sisestada vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni I osale allakirjutanu – tootja ja asjakohasel juhul tema volitatud esindaja, importija või levitaja – nimi ja aadress]
3. Kauba või kaubaliigi kirjeldus, mis on vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni esemeks: ... [Märkus: kirjeldus peaks olema piisav, et kaupa oleks võimalik kauba jälgitavuse huvides tuvastada. Sellele võib olla lisatud foto, kui see on asjakohane]

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2019/... teises liikmesriigis seaduslikult turustatavate kaupade vastastikuse tunnustamise ja määruse (EÜ) nr 764/2008 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L ...).

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestage teksti number ning joonealusesse märkusesse dokumendis PE-CONS 70/18 - COD 2017/0354 sisalduva määruse number, kuupäev ja ELT avaldamisviide.

4. Deklaratsioon ja teave kauba või sama liiki kauba turustamise seaduslikkuse kohta

- 4.1. Eespool kirjeldatud kaup või sama liiki kaup, sealhulgas selle omadused, vastavad järgmistele normidele, mis on kohaldatavad ... [Märkus: määrata kindlaks liikmesriik, kus kaup või sama liiki kaup on väidetavalt seaduslikult turustatud]: ... [Märkus: sisestada iga juhtumi puhul kõnealuses liikmesriigis kohaldatavate asjaomaste õigusaktide pealkirjad ja ametlikud avaldamisviited ning viide loa andmise otsusele, kui kauba suhtes kohaldati eelnevalt loa andmise menetlust],
- või

eespool kirjeldatud kauba või teatud liiki kauba suhtes ei kohaldata ühtegi asjakohast normi ... [Märkus: täpsustada liikmesriik, kus kaupa või sama liiki kaupa väidetavalt seaduslikult turustatakse].

- 4.2. Viide kauba või sama liiki kauba suhtes kohaldatavatele vastavushindamismenetlustele või viide vastavushindamisasutuse tehtavate katsete protokollidele, sealhulgas vastavushindamisasutuse nimi ja aadress (kui sellist menetlust kasutati või kui sellised katsed tehti): ...

5. Muu lisateave, mis võib olla vajalik, et hinnata, kas kaupa või sama liiki kaupa turustatakse punktis 4.1 osutatud liikmesriigis seaduslikult: ...
6. Käesolev vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni osa on koostatud punktis 2 täpsustatud ettevõtja ainuvastutusel.

Alla kirjutanud (kelle eest ja nimel):

(koht ja kuupäev):

(nimi, ametinimetus) (allkiri):

II osa

7. Deklaratsioon ja teave kauba või sama liiki kauba turustamise kohta
 - 7.1. I osas kirjeldatud kaup või sama liiki kaup tehakse punktis 4.1 osutatud liikmesriigi turul lõppkasutajale kättesaadavaks.
 - 7.2. Teave selle kohta, et kaup või sama liiki kaup on punktis 4.1 osutatud liikmesriigis lõppkasutajatele kättesaadavaks tehtud, sealhulgas kuupäev, mil kaup selle liikmesriigi turul esmakordselt lõppkasutajatele kättesaadavaks tehti: ...

8. Muu lisateave, mis võib olla vajalik, et hinnata, kas kaup või sama liiki kaup on punktis 4.1 osutatud liikmesriigis seaduslikult turustatud: ...
9. Käesolev vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni osa on koostatud ... [Märkus: sisestada vastastikuse tunnustamise deklaratsiooni II osale allakirjutanu – tootja ja asjakohasel juhul tema volitatud esindaja, importija või levitaja – nimi ja aadress] ainuvastutusel.

Alla kirjutanud (kelle jaoks ja nimel):

(koht ja kuupäev):

(nimi, ametinimetus) (allkiri):
